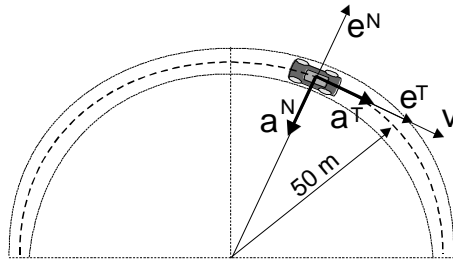

KINEMATIKA TOČKE – Gibanje po kružnici

PRIMJERI:

- 1.) Automobil vozi po dijelu ceste oblika kružnice polumjera 50m , crtež 2.16. Ako krene iz stanja mirovanja, a brzinu povećava po zakonu $v=10t^2$, odredite njegovo ukupno ubrzanje nakon 2 sekunde.

Crtež 2.16.

RJEŠENJE:

$$a^T = \frac{dv}{dt} = 10 \cdot 2t = 20t,$$

$$a^T_{t=2} = 40 \text{ m/s}^2, \quad v_{t=2} = 10 \cdot 2^2 = 40 \text{ m/s},$$

$$a^N = \frac{v^2}{r} = \frac{40^2}{50} = 32 \text{ m/s}^2,$$

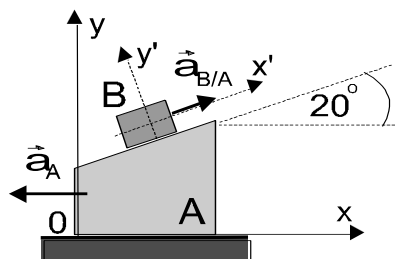
$$\vec{a} = -32\vec{e}^N + 40\vec{e}^T \quad a = \sqrt{32^2 + 40^2} = 51,22 \text{ m/s}^2.$$

KINEMATIKA TOČKE – Složeno gibanje točke

PRIMJERI:

U trenutku $t=0$ kosa podloga A počne se gibati ulijevo stalnim ubrzanjem 80 mm/s^2 , crtež 2.25. U istom trenutku blok B počne se gibati po podlozi stalnim ubrzanjem 120 mm/s^2 udesno. Odredite:

- ukupno ubrzanje bloka B ,
- brzinu bloka B nakon 3 sekunde.

Crtež 2.25.

RJEŠENJE:

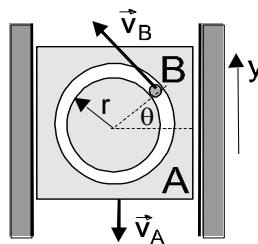
$$a) \vec{a}_B = \vec{a}_A + \vec{a}_{B/A} = -80\vec{i} + 120(\cos 20^\circ\vec{i} + \sin 20^\circ\vec{j}),$$

$$\vec{a}_B = 32,76\vec{i} + 41,04\vec{j}, \Rightarrow a_B = \sqrt{32,76^2 + 41,04^2} = 52,57 \text{ mm/s}^2,$$

$$\alpha = 51,40^\circ,$$

$$b) v_B = \int 52,57 \cdot dt = 52,57 \cdot t, \Rightarrow \text{za } t = 3 \text{ s}, \Rightarrow v_B = 157,6 \text{ mm/s}.$$

2. Kuglica B giba se stalnom brzinom $7,5 \text{ mm/s}$ obrnuto od smjera kazaljke sata po kružnom žlijebu polumjera $r=8 \text{ mm}$, unutar bloka A, crtež 2.26. Blok se giba stalnom brzinom 5 mm/s prema dolje. Odredite brzinu kuglice u položaju kada je $\theta=30^\circ$.

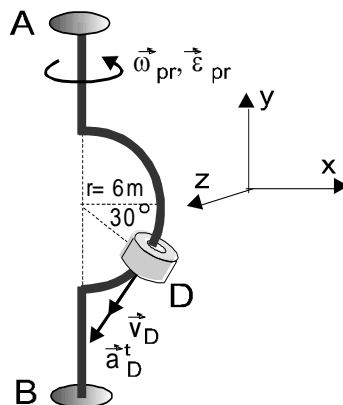
Crtež 2.26.

RJEŠENJE:

$$\vec{v}_B = \vec{v}_A + \vec{v}_{B/A} = -5\vec{j} + 7,5(-\sin 30^\circ\vec{i} + \cos 30^\circ\vec{j}),$$

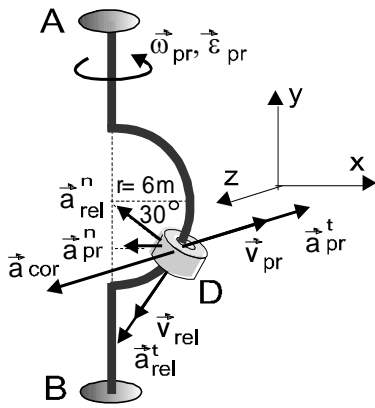
$$\vec{v}_B = -3,75\vec{i} + 1,50\vec{j}, \Rightarrow v_B = \sqrt{3,75^2 + 1,50^2} = 4,04 \text{ m/s}^2.$$

3. U prikazanom trenutku kutna brzina poluge AB iznosi 10 rad/s , dok kutno ubrzanje iznosi 15 rad/s^2 , crtež 2.27. Relativna brzina klizača D iznosi 40 m/s i raste ubrzanjem 100 m/s^2 . Odredite ukupno ubrzanje klizača D, ako je polumjer poluge $r=6 \text{ m}$.

Crtež 2.27.

RJEŠENJE:

$$\vec{a}_D = \vec{a}_{pr} + \vec{a}_{rel} + \vec{a}_{cor},$$

$$\vec{a}_{pr} = \vec{a}_{pr}^n + \vec{a}_{pr}^t = -6 \cdot \cos 30^\circ \cdot 10^2 \vec{i} - 6 \cdot \cos 30^\circ \cdot 15 \vec{k},$$

$$\vec{a}_{pr} = -519,62 \vec{i} - 77,94 \vec{k},$$

$$\omega_{rel} = \frac{v_{rel}}{r} = \frac{40}{6} = 6,67 \text{ rad/s}, \quad \varepsilon_{rel} = \frac{a_{rel}}{r} = \frac{100}{6} = 16,67 \text{ rad/s}^2,$$

$$\vec{a}_{rel} = \vec{a}_{rel}^n + \vec{a}_{rel}^t,$$

$$\vec{a}_{rel} = -6 \cdot 6,67^2 \cdot \cos 30^\circ \vec{i} + 6 \cdot 6,67^2 \cdot \sin 30^\circ \vec{j} - 6 \cdot 16,67 \cdot \sin 30^\circ \vec{i} - 6 \cdot 16,67 \cdot \cos 30^\circ \vec{j},$$

$$\vec{a}_{rel} = -281,18 \vec{i} + 46,85 \vec{j},$$

$$\vec{a}_{cor} = 2 \cdot 10 \cdot 40 \vec{k} = 800 \vec{k},$$

$$\vec{a}_D = -519,62 \vec{i} - 77,94 \vec{k} - 281,18 \vec{i} + 46,85 \vec{j} + 800 \vec{k},$$

$$\vec{a}_D = -800,80 \vec{i} - 46,85 \vec{j} + 722,06 \vec{k}.$$

$$a_D = \sqrt{800,80^2 + 46,85^2 + 722,06^2} = 1079,28 \text{ m/s}^2.$$